

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΑ ΖΕΒΑΚΟ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΜΕΝΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Βρισκόμαστε στην έποχη του παντούδινου καρόβιναλου Ρισελέ. Ο Ρισελί εάντας τη βασιλιάσσα της Γαλλίας κατά κάνει την πτηνοειδικά γά της στέλνει ένα ερωτικό γράμμα με ταν κάταποτο του, τών καπούτινον καλύρικον Κοριννάν. Τότε ίδιο καιρό φάνταν στό Παρίσιο όυδα πρωής της Ιστορίας αυτής: «Η 'Αναντάς ντε Λεπάρτ, ή πανεμφεν κατ' άπρωντην; ποτε ποτεί η ένδοκυρή των Ρισελίνων γιατί διολόρωσες τη μητέρα της, κι ο' Βαρόνος στην Σαμπιράκ, τρομερός Ειφούμαχός, ποδρεύει στην άνθελμα θυπερέτων στον Ρισελέ. Τρίτα δύος άσκουν πρόσωτα λαζανώνουν συγχρόνως ενέργο μέρος στην Ιστορία αυτή. Η καθηγήτης της Εψιφουμάζας, νεαρός αδάλλα και τραφέως Τραγκασέλ, δ θυπόθες του Μοντεράρι και δ κόμης της Μπλουζ, φίλος του δραφιώναντος. Ο Τραγκασέλ, ποδ κάθεται πάλι στο μέγαρο ποτε κρύβεται η 'Αναντάς, την βλέπει, την έρχεται πατέλι και την σαλεύει μάλιστα διότι των Σαμπιράκ, δ όποιος των καλεί ού σο μοναχία. Στό μεταλλ άυτον δ Κοριννάν πηγαίνει τό ερωτικό γράμμα του Ρισελέ στη Βασιλίσση. Στό δρόμο η 'Αναντάς κι οι τεάσερες σύντροφοι της ρίγονται να τόδι πάρουν. Ο Κοριννάν ξεφύλινε διγριού και τρέχουν να τόν θυμόθυμον — μήν έρροντας τρέχει — δ Τραγκασέλ, δ Μπλουζ κι δ Μοντεράρι, που περνούντων τυχαία, είναι κοντά. Ειφούμαχούν με τους συντρόφους της 'Αναντάς, τους νικούν κι δ Κοριννάν γιλνύτων. 'Αλλά ξεχίνει την έπιπολή του Ρισελέ. Πώς την πήρε; Ο Κοριννάν δικούς του ζανφέρεται γ' άνομος Τραγκασέλ. 'Αρα απόδη πήρε την έπιπολή. Τρέχει και το διανερέται τρέμουντας στην Ρισελέ, δ όποιος καλεί τα μέσων του διανερήτη. Ο διανερήτης έρευνα στην 'Ακοδημαία του Εψιφουμάκου, με όυδεν βρίσκει τίποτε. Πηγαίνει τότε στη Βασιλίλη, διοτε ξεκίνηση δ Τραγκασέλ, ουλληρθίες διοτε δραματικές συμβάξεις, δ Κοριννάν και τού δηγάται την έπιπολή, διπλώντων τον νό τον σκοτώση. Μά δ Τραγκασέλ προλαβαθεί και τον δράματει διπο το λαυριό...

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Όντας οι καποκύκλινοι φυσογούσοι και σπάραξες απ' τὸν πόνο. Τινάζοταν σφοδρά γιας νά έφεύγη. Μάλιστα η σάρκινη τανάλια σφιγγόθατο σφραγίδωστο πέρα από λαμπού του. Τά δεχτυρά της χωνόντων ουσών στγάσιγά στις σάρκες του λαιμού, ή όποιες μελάνιαζαν τώρα και μάτωναν...

Κι' δέξαφνα ό Κορινίαν έξεσφιξε τή χούφτα του, μὲ τὴν ὅποια κρυπτοῦσε τὸ στιλέττο κι' ἐνῶ ἔκεινο ἔπειφε κάτω, σωριαζόταν ἐπίσης κάτω καὶ τὸ ἀνάισθητο κορμί του.

Χαλάρωσε κι' ὁ Τραγκαθέλ έπίσης τις δαγκώνες της υάρκης του πανάλιας του. Τά νύχια του είχαν κατακίνοιεν απ' το άιμα του λαυραμπό του καποκινόν. Κύτταρε λίγες στιγμές το θόμα του μέχι θιερόδε όλεμένα. Κ' θυτέρα, σπωκώντας το στιλέτο τού Κορινίων και καλύνοντάς το στη δική του ζώνη, πώθυρος φιλοσοφικά:

"Αν σ' έπινξα, σεβαστέ μου καποκινέ, δεν είναι δικό μου οφέλιμα!... Με ζωσά και να μη σ' έπινξα πάλιν, έτελως. " Ας οφέλιμα!... Ή γρονός βάθος δειξιά!..."

Είναι ο χρόνος να το δειπνήσουμε.
Έγινε στα καπέλην των καθηγητών
απ' τό πάσο του καὶ τό φρέσεων
απότος. «Ερρίξε την κουκούλα στό
κεφάλι του, θάδισε λίγα θηματά
στόν σκοτεινό διάδρομο καὶ θρέ-
θηκε σε μιά μικρή πλαγιάνη πόρτα
της Βαστίλης. «Ο φρουρός δὲν
τού μίλησε καθόλου. Μιά άμεσα
περιένει ἔκει. Κι' ὁ Τραγακάθηλ
κάθηκε σε μια πέτρα

χωντικά μεσαία σ' αυτή.
"Η άμεσα δράσης νά τρέχη...
—Δέν έχω περά ν' άνοιξε και
νά πηδήσω στο δρόμο!... Και νά-
μετέρα, θελεύθερος σάν πουρ-
γίτης!... μουρμύρισε ιωστορελ-
λος άπέ άγαλλασι δ Τραγκασθέλ.
Χοδόφασε συγχρόνας τη λαθη
της πόρτας κι έκανε νά την άνοι-
ξη... Μέτα παρεύθυν, θλαστήμησε
φριγάτες καὶ κιτρίνισε σάν λεμόνι:

Η αιώνια έκεινή ήταν μάλιστα για μεταφορές καταδίκων και κλεψυδρών αυθόματα μόλις δεχόταν μέσω της τό έντιμα ζωτικό φόρτο της.

Το ιωαλό του νεαρού ήρωας μας πηγαίνει νά ασέλψη... Ή αίνιγμα στην αυτό πάλι;... Πού στην πήγαιναν έτσι;...

Του. "Διασαρά, φτάνοντας σε λίγο
στην δόδο 'Αγιου Όνουρίου, σταμά-
τησε μπαύς σε μια τεράστια πύ-
λη... "Η πύλη αυτή είχε έπανω
Τιναζόταν νά ξεφύγη, μα ή σάρκι
λασιδώ

της έναν σταυρό και δεξιά κι' ἀριστερά της ύψωνόντουσαν πανύψηλα τείχη: Ἡταν τὸ περίφημο Μοναστῆρι τῶν Καποκίνων!

(Κάνουμε μιά παρένθεσι έδω, για νά έξηγήσουμε στον συναγύό-
στη πι είχε συμβη: «Ο καποκινός Κορινθίαν είχε τιμωρηθεί απ'-
τον αρχιεπίσκοπο τών Παρισίων -απάραλλαχτον στά καθηκοντά
του ως φρουράρχο δύο τάν ιερομένων- σε δόκταριμερη φυλάκι-
σι. Είχε ουληθφί μεθυσμένος καὶ γελεπνώντας, σε μιά κοσκόφι-
μη ταζέρνω! Ο τιμωρημένος λοιπόν Κορινθίαν άωργήσθηκε στό¹
Μοναστήρι τών Καποκινών για νά έκτιση τη φυλάκιοι του. Μά
έπινεταιαύ, ὅ διαισθενος κύριος του, ὁ καρδινάλιος Ρισολί,
τὸν χρειάστηκε. Τοῦ άνεθεος τη λεπτή ἐντολή, νά ψωσέψῃ μέ
διπλωματικό τοῦ πολύτιμο γράμμα απ' τὸν Γραφεῖον. Και τοῦ
πούσσεθηκε — σε περίπτωσι ἐπιτυχας — χρήσια λουδοβίκειας δι-
μοιχή καὶ συγχρόνως ἀπάλαχας ἀπ' τὴν τιμωρία του.

Συγχρόνως, έστειλε και τις σχετικές διατάσσεις στὸν ἡγούμενον τοῦ Μοναστηρίου. 'Η ἀμάξα τῆς μεταφορᾶς τῶν καταδίκων πῆρε τὸν κορινθιανὸν ἄτ' τὸ κελλὶ τῆς μοναστηριακῆς φυλακῆς του καὶ τὸν πῆγε στὴ Βασιλιλή γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῆς ἐπιποτευτικῆς ἐντολῆς του. Καὶ τώρα...τὸν ἐσαναθηγούσε πάλι—ἔστι νόνιζε τουλάχιστον διάμεσσα—στὸ μοναστήριο...')

Μόλις άντικρυσε την πύλη και τα τείχη του μοναστηριού, δινεαρός ήρωας μας, λαζατάρισε.

—Τί διάβολο συμβαίνει; μουρμούρισε. Ποῦ μέ πάν;... Μά δένθερωσα!... Καὶ κάδομαι καὶ σπάζω τὸ κεφάλι μου;... “Οπουκαὶ νά είνε; Θ’ ἀνοίξει ἐπιτέλους ή πότρα αὐτῆς τή διαθολόδιαξας;... Καὶ θά μέ κατεβάσουν, γιά νά μέ πατσών στην πύλη;... Και τότε, άντις νάπτω στην πύλη, πνύνω τὸν πρώτο πουάσιμον μητροπολίτην, και στὴν πύλη, στὴν πύλη;

ρις και κα θα εμποτεύονται τη συνέχεια στα φτερώτα του πόδια.
Δυστυχώς, τα πράγματα έγιναν πολύ διαφορετικά. Η πύλη ανοιξεί διάπλαστα, το άμαξι μπήκε στην αὐλή κ' ή καταραμένη πύλη ξανθίλεσε πάλι στερεά. Και τώρα μόνον δνοίει ή πόρτα το άμαξιο και τότε μόνον δύκουει στη Γραμμάκελη, όποι το στόμα ένδιν καπούκινη, την έξις φιλοφόρτηκή φράσι:

—Εύαρεστηθήτε νά κατέλθετε, άδελφέ Κορινιάν... Ό σεβαστός
ήγουμενός μας άνυπομονεί νά σάς
τον!...

—Στὸ διάστολο κι' ἔσυ κι' ὁ ἡγουμένος σου, κι' δλοι οἱ ἡγουμένοι τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ναθάρειας!... μουρμύρισε δάμεσσα σιάδ δόντια του ὁ Τραγκασέλ.

πεισθεί, χαλκηδώνει από λογούς προνοίας· πεισθείστερο τὴν κουκούλα τοῦ ράσσου του στὸ πρόσωπό του καὶ κατέβηκε ἀπ' τὸ οὐαῖς. Χωρὶς νὰ πῆ λέξι, ὀκολούθησε τὸν καποκινό, δ ὅποιος τὸν ἀδύντην μέτρον πάντας

ποιηγήσεις μεσαὶ οἱ ἔνθι παρεκκλή-
σι. Ὁ σεβαστός μας, ἥγουμενος
θύσκεται τὴν στιγμὴν αὐτὴν μὲ τὸν
θεοβασιώτατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς
Αἰγαίου, τοῦ εἴτε δόκτωνος καποκύνιος. Διά-
τοξεῖ γένεται πειραμένεται ἐδῶ· Μόλις
τελειώσῃ, θάνατον νά σας μαζί

Κι' ἀφοῦ εἴπε αὐτά τὰ λόγια ὁ Αποκούκινος, ἀποσύρθηκε, μάλιστακλείδωσε κιόλας τὴν στερεὴν πόρτα τῶν παρεκκλησιῶν.

Ο Τραγκαθέλ φούαξε, καθώς
άκουσε τὸ τρίχυμο τῆς κλειδωνίᾶς
καὶ πούγκρισε:

—Νά πάρω δ σατανᾶς καὶ νὰ
δέσω στὴν οὐρά του, δλους αὐτοὺς
τοὺ ἔχουν τὴ μανία νὰ μὲ κλειδώ-
νουν σήμερα!...

— "Επειτα, Επέπεσε σὲ συλλογὴ Βα-
θείας:
— "Η κούπη θρίσκεται έδω.. Κά-
λα ἀπ' τὰ πόδια μου, στὸ ύπόγειο..
μουσουμανώσεις. "Αφοῦ εἴησε

μως κλειδωμένος, πώς θά θυμούν από δω αύτοι οι δυό ρασφόροι μόλις διανεύονται έπάνω;... Χμ... "Ας άφησουμε τώρα αυτό κι' άς πάρουμε έτοιτο: "Ηγούμενος τῶν καπουκινῶν είνε ὁ πάτερ-Ιωσήφ, δ σύμβουλος δηλαδὴ τοῦ καρδιναλίου Ρισελιέ... "Αλλά κι' δ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Λυών, λέγεται Ρισελί κι' αὐτός... Είναι δηλαδὴ διάδοχος τοῦ ἐκλαμπροτάτου καρδιναλίου. Τοῦ καρδιναλίου δηλαδή, δ ὅποιος τρέλλανταν στὸ ἄγαθη γιὰ μένα... "Απόδειξ, διτὶ μ' ἔστειλε καὶ στὴ Βαστίλη, γιὰ νὰ στολίσουν τὸ λαμό μου μὲ τὸ φανταχτέρ δλαμοδέτη τῆς κρεμάλας... Χμ... Τι κάνει λοιπὸν τώρα δ πάτερ-Ιωσήφ, κλεισμένος στὸ υπόγειο μὲ τὸ ἀδελφὸ τοῦ καρδιναλίου;

Καὶ μουρμουρίζοντας αὐτά τὰ λόγια δ Τραγκαβέλ, γλύστρη σε ἀσθρύβασθ διὰ τὰ κάγκελλα τοῦ χοροῦ τῶν φωτῶν.

Τὸ παρεκκλήσιο φωτίζοντας ἀμυδρὰ ἀπὸ ἔνα καντήλι, τοῦ δποιοῦ τὸ τρεμουλιστὸ φῶς σκόρπιζε γύρω του φοβεροὺς λοκίους ποὺ χορτοδόσσαν.

Φτάνοντας στὰ κάγκελλα δ Τραγκαβέλ, ἀκουσεις ἔναν υπόκωφο κι' δόριστο ψιθύρων ἀνθρώπινος διδύλιας "Ανατρίχιασε τὸ διθελά του καὶ σκέψητε:

"Τι μ' ἔνδιαφερει τί λένε αὐτοὶ οι δυό ἀρχικαλόγεροι εἶκει κάτω; Τὸ καλέρι ποὺ ἔχω νὰ κάνω, είνε νὰ δῶ ἀπὸ ποὺ μπορεῖ κανένας νὰ φύγῃ ἀπὸ δῶ μέσα!"

Δρασκέλιστο λοιπὸν τὰ κάγκελλα τοῦ χοροῦ κι' ἔφτασε στὸ "Αγιοῦ Βῆμα τῆς ἑκκλησίας". Εκεῖ, ἀκουσεις πιὸ καθαράτερο τὸν φίνων... Πρόσεις κ' εἰδεις καὶ τὴ σκάλα, ή δποιά ὀδηγούσις κάτω στὴν υπόγειο κρύπτη.

"Ακατασύνητη περιέργεια καὶ πειρασμός ἔπιασαν τότε τὸν ἀδιρθόταν νεαρό εφομάχο. Θέλησε ν' ἀκούσῃ τὶ θλεγαν οἱ «ἀρχικαλόγεροι» του!

Κατέθηκε λοιπὸν δυὸς τρία σκαλοπάτια τῆς περιτροφικῆς σκάλας κι' ἔστησε τὸ αὐτὸν του...

"Ἀκουγε τάρσα μιὰ θαρεία καὶ θλιβερή φωνή νεαρά πικρά. "Η φωνή αὐτή, ήταν η φωνή τοῦ Αλφόνσου-Λουδούβικου Ντυπλέσοι, ἀρχιεπισκόπου τῆς Λυών καὶ μεγαλειέρου ἀδελφοῦ τοῦ Ρισελιέ!

Ο Τραγκαβέλ ἀνατρίχιασε. Τοῦ φάνηκε σάν νὰ χτυπούσαν στ' αὐτὸν τὸν πένθιμες, νεκρικές καμπάνες...

Αὐτή τὴν ἐντύπωσιν τοῦκαμαν τὰ λόγια, ποὺ ξεστόμιζε στὸν πάτερ-Ιωσήφ δ ἀδελφὸ τοῦ καρδιναλίου:

"Θά μάθετε γιὰ ποιὸ λόγιο ἔγκατελείμε τὴν ἀρχιεπισκόπη μου κι' ἔτρεξα στὸ 'Ανζέ. Ελεγε ὡς ἀδελφὸς τοῦ Ρισελιέ. Θά μάθετε γιατὶ ἔμφυγες ἀπὸ τὸ 'Ανζέ κι' ἔτρεξα στὸ Παρίσι!... Θά μάθετε γιατὶ ἀπειλεῖται ή γαλήνη τῆς ζωῆς μου... Θά μάθετε γιατὶ πρόκειται τῷρα περὶ τῆς τιμῆς ή τῆς ἀτιμῶσεως τοῦ δύναματος τοῦ Ρισελιέ!... Κι' δλα αὐτά διὰ τὸ μαθεῖται, γιατὶ θά σᾶς ἀποκαλύψω ἀπὸ ποιὰ ἀρρώστη εἰς αὐτά πέθανε ή κυρία ντὲ Λεσπάρ.., Κι' ἔπειτα θά σᾶς ἀποκαλύψω τίνος είνε λόγια, ή κόρη τῆς νεκρᾶς: 'Η 'Ανωδίς ντὲ Λεσπάρ!..."

Τόσο θλιβερός καὶ τόσο πικρός ήταν δ τόνος τῆς φωνῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου, διότε δ τραγκαβέλ ἐνιώνει πάγιο στὴν ψυχή του... Ξέχασε, διτὶ τὸ παραμικρὸ κίνημά του μποροῦσε νὰ τὸν καταστρέψῃ... Ξέχασε καὶ τὴ Βαστίλη καὶ τὴν ἀγγύνη καὶ τὸν ἀδελφὸ Κορινάν, καὶ τὸν καρδινάλιο.. Κατέβησε πέντε διὰ ἔξη δκόμη σκαλοπάτων, τάραζαν τὴν οὐρανία γαλήνη τῶν νεκρῶν... Κι' ἀπότομα σταμάτησε.

Τὸ θλέμα του ἔμπαινε τώρα στὴν κρύπτη... Καὶ μέσα στὸ νεκροταφεῖο αὐτὸν τὸν καλογήρων κάθε μονοκτηριοῦ, μέσα στὴν «κρύπτη» αὐτή, τὴν μεγάτη μνήματα καὶ τάφους, ὄπηργαν διὸ ζωντανοὶ... Κι' οι ζωντανοὶ ἔκεινοι, μὲ τὴ χαρηλόφων μάτρημα συνομιλία τῶν, τάραζαν τὴν οὐρανία γαλήνη τῶν νεκρῶν...

Ο ἔνας τοὺς δυὸς ζωντανούς, ψηλός, μεγαλοπετής, ώραιος, μὲ εὐγενικές γεννομοίες καὶ μὲ εἰλικρινὲς θλέματα-θωλωμένο δημόσιος ἀπὸ τὴ θλιψι-ήταν δ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Λυών.

Ο δλας, κοντόβωμος, λογνός, με κοντά ἐπίστος γκρίζες γένεια, μὲ ψυχρό θλέμα, διάντοτος χωρὶς χειρονομίες, ήταν δ πάτερ-Ιωσήφ. "Ο τρεμέδος δηλαδὴ διγούμενος τῶν Καπούσιων κι' δ μυστικούμβουλος τοῦ Ρισελιέ, δ γνωστὸς στὴν Ιστορία μὲ τὸν φοβερὸ τίτλο: «Η Γκριζόχρω μητροπόλειος της Λυών».

Η «Γκριζόχρωμη Εκλεσιατρός» διωμοζόταν ποῖπτα Φραγκικούς Λεκάλη ήτο Τραπτά, θωράνος Ντεμαφλί. "Οπως δ λογιάλας δ ίδρυτης τοῦ Τάγματος τῶν Διαιρικανῶν Καλογήρων-ταῖτοι κι' δ θωράνος αὐτὸς στὴν σημερινή έναν δρόμοιος διαδρόμου τοῦ δικού μου τοῦ δικού μας... Ταῦτα δηλαδὴτε γιὰ ποιὸ λόγιο πράθηται τὴν έδρανη τοῦ καρδιναλίου τοῦ Αρμάδο, ποὺ ήταν μικρότερος ἀπὸ μένα... Καὶ θά καταλάβετε γιὰ ποιὸ λόγιο πράθηται τὴν έδρανη τοῦ καρδιναλίου τοῦ Αρμάδο, ποὺ ήταν μικρότερος τοῦ δικού μας... Μονάχα εἶγα Κέραρα πόσο ἀγνή καὶ δελτία την ή καρδιά της. Είγα μονομάχηση περισσότερες ἀπὸ δέκα φορές μὲ διασκόρπισης εἰπωτιδησ, γιατὶ μιλοῦσαν γιὰ κείνη υποστάτα μου μὲ διφορούμενο γαυμάγελο... Άλλοι πάλι εὐπατρίδες γνώρισαν διδυνόρα στὴν ράγη τους τὸ μαστογιό της, γιατὶ έτυχε νὰ τὴν κυττάξουν προσθλητικά γιὰ

κάθεια του καὶ πολλές κομψές κυρίες τῆς ἀριστοκρατίας διαμάστηκαν ἀπ' τὴν γοητεία του..."

"Ελαμψε δ θωράνος σὰν μετέωρο στὴ διεθνῆ κοσμική ζωή... Μά καὶ σὰν μετέωρο ἐπίσης έσθησε ἀπότομα... Ποιὸς ξέρει γιὰ ποιὲς ἀφορμές ράγισε οἰκτρά ή καρδιά του;...

Κι' διταν, δ λαμπρός θωράνος Ντεμαφλί ξαναφάνηκε στὸν κόσμο, ήταν ιτυμένος μὲ ράσο κι' ὀνομαζόταν πάτερ-Ιωσήφ!...

"Ἐκεῖ στὴ Λυών, ἐσακολουθούσαν νὰ λέηθη θλιμμένα δ ἀρχιεπίσκοπος Ρισελιέ, ἔμαρτις ἔσαφαν τὴν προμέρος κίνδυνος μπειλούση στὴν κυρία τὲ Λεσπάρ... Αμέσως ἔφυγα γιὰ τὸ 'Ανζέ, δλαλά έφτασε πολὺ ἀργά!... Καὶ ξέρετε γιατί;...

"Ναι, ξέρω! εἶπε παγερά δ πάτερ-Ιωσήφ. Σ κοτώσαμε τὴν κυρία τὲ Λεσπάρ... Φύσαστε ἀργά, γιατὶ τὴν είχαμε σκοτώσει ήδη... "Ο θάνατός της ήταν άναγκαστος... Αύτη ή γυναίκα καβώς ήταν τολμηρή καὶ βαρύδυργος, είχε γίνει σωτὸς τὸν καρδινάλιο Ρισελιέ... "Ἐπρεπε νὰ τὴν θυσίασσομε... "Αρκετό ήδη μᾶς ήταν ν' ἀγνωμάσαστε ἐναντίον τῶν παιδιῶν τῆς Γαβριέλλας Ντεστραρ, τῶν παιδιῶν δηλαδὴ τοῦ 'Ερρίκου Δ', δ ὅποιος πεθαίνοντας μᾶς δημιούργησε διάποτε τὴν πατέρα τοῦ Αρμάδου!... Αρκετό ήδη μᾶς ήταν ν' ἀγνωμάσαστε ἐναντίον τῶν παιδιῶν τῆς Γαβριέλλας Ντεστραρ, τῶν παιδιῶν δηλαδὴ τοῦ Αρμάδου!... Δὲν μᾶς χρειάζασταν συνέπος ως ἔχθροι κι' ή κυρία ντὲ Λεσπάρ!... Τι σημαίνει η ζήτη ή δ θάνατος μᾶς ὑπάρξεος διταν κινδυνεύει τὸ σύνολο;... Σ δις θεοτικῶν σεβασμῶντας, διτι τὴν ήμερα ποὺ θά αντιληφθεί, εἶμας ἔπικινδυνος στὴν 'Εκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τότε... τότε θ' αἰτοκτόνησο, ξεστα κι' ἀν κολάσω ἔτοι τὴν ψυχή μου!..."

"—Ω!... Τι δινθρωπος είστε, λοιπόν; μουρμούρισε μὲ τρόμο δ ἀρχιεπίσκοπος.

—Δὲν είμαι δινθρωπος!...

"Ο ἀρχιεπίσκοπος ἔνοιωσε τὰ σαγόνια του νὰ χτυποῦν. "Η παγερή τραχύτης τοῦ ήγουμενού τὸν ανατρίχιαζε. "Ἐπίσης κι' δ Τραγκαβέλ, κρυμμένος πλάστη στὴ σκάλας αἰσθανόντας κράσι νερά νερά νεκρακύλιον στὴν πάρι του... Αισθανόταν τάχος στὰ μεδούλια τῶν κοκκάλων του.."

Κι' δ πάτερ-Ιωσήφ, ἀκίνητος σὰν δρυγάμα, ἐσακολουθούσας:

—Είμαι καλόγερος... Μοναστήρι θά πή τάφος... "Οταν ουμῆθη νὰ θύγησε, σεβασμῶντας τὸν μαστήρα του, αὐτὸν σημάνει πάνω κάποια σπουδαία ἀποστολή... Σημαίνει διτι Κάποιος τὸν διέταξε νὰ θύγῃ!..."

—Ποιὸς είναι αὐτὸς δ «έπαπος»; διέκουψε ύπόκωφα δ ἀρχιεπίσκοπος ποτέ.

—Ο θέρος!... Καὶ μὲ διέταξε νὰ δηγήσωσε τὸ δέλφινο σας, στὸν χαραγμένον ἀπὸ πρὶν δρόμο του... Σ τὸ ένα μου χέρι κρατῶντας δημαρμένη, γιὰ νὲ φωτίζω τὸ δρόμο του ή γιὰ νὰ καλώ τὰ ἐμπόδια... Καὶ στ' έδω μου χέρι έχω νὰ εύλογη σε σχήμα σπουδαίο, γιὰ νὰ κινδυνεύει διάποτε στὸν δρόμο του... Κάπηκε, λοιπόν!... Σ κοτώθηκε!... Μά... γιατὶ κλαίτε, σεβασμῶντες... Γιατὶ κλαίτε;

—Ο 'Αλφόνσος-Λουδούβικος Ντυπλέσο, δινθρώψωρ τὸ κεφάλι του. Φάγκητε διακρυσμένο θλέμμα του. Καὶ ψιθύρισε μὲ διδυνητή πάντοτε:

—Καλαίω... γιατὶ ἀγαπούσα τὴν κυρία Λουζία τὲ Λεσπάρ!

Οίκτος τοῦ πλημμύριστη τὴν καρδιά του Τραγκαβέλ. "Η ἀκαίηση διωμάτων πτυχές τοῦ δρόμου τοῦ πάτερ-Ιωσήφ, δὲν κουνήθηκαν καθόλου. Σ κέπαλον μάρμαρο ή πτυχές αὐτές τοῦ ράσου, κι' δχι μάρμαρη πτυχαϊκή σάρκα. Κι' δ ἀρχιεπίσκοπος, ἐσακολουθούσης:

—Τώρα, θά μάθετε γιὰ ποιὸ λόγιο παραχώρησα τὰ πρωταρικά κι' θωράνος μου στὸν καρδινάλιο... Σ τὸν δέλφινο μου τὸν δικό μας... Καὶ καταλάβετε γιὰ ποιὸ λόγιο πράθηται τὴν έδρανη τοῦ καρδιναλίου τοῦ Αρμάδο, ποὺ ήταν μικρότερος ἀπὸ μένα... Καὶ θά καταλάβετε γιὰ ποιὸ λόγιο πράθηται τὴν έδρανη τοῦ καρδιναλίου τοῦ Αρμάδο, ποὺ ήταν μικρότερος τοῦ δικού μας... Μονάχα εἶγα Κέραρα πόσο ἀγνή καὶ δελτία την ή καρδιά της. Είγα μονομάχηση περισσότερες ἀπὸ δέκα φορές μὲ διασκόρπισης εἰπωτιδησ, γιατὶ μιλοῦσαν γιὰ κείνη υποστάτα μου μὲ διφορούμενο γαυμάγελο... Άλλοι πάλι εὐπατρίδες γνώρισαν διδυνόρα στὴν πολιορκία τῆς Αμιένης, τὸ σπαθί του έκανε θάυματα. Στὰ μακρύντα τοῦ ταξεδίως σ' δλη τὴν Εύρωπη, πολλοὶ σοφοὶ θαύμασσαν τὴν πολυ-

